Dosarul nr. 4-20/2024
4-23169710-48-29112023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

06 martie 2024 mun. Strășeni

Judecătoria Strășeni, sediul central
În componența:
Președintelui de ședință, judecător Iana Talmaci
Grefier Marina Strîmbanu

examinând, în ședință publică, studiind cauza contravențională de învinuire a lui Botnari Natalia în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) Cod contravențional,-

A constatat:

La 28 noiembrie 2023, Inspectoratul de poliție Strășeni sectorul de poliție nr.4 Codreanca al Inspectoratului General al Poliției, a înaintat în instanța de judecată cauza contravențională întocmită în privința lui Botnari Natalia în baza art. 63 alin. (2) Cod contravențional.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06067707 din 24 noiembrie 2023, Botnari Natalia este învinuit de faptul, că la data de 24 noiembrie 2023, în timp ce se afla la domiciliu și consuma băuturi alcoolice nu a avut grijă de fiicele minore********** și********** care ulterior au plecat de la domiciliu prin ce a comis o contravenție prevăzută de 63 alin. (2) Cod contravențional.

În temeiul art. 395 Cod contravențional, agentul constatator a expediat cauza contravențională în instanța de judecată, ca autoritate competentă să soluționeze cauza contravențională întocmită în privința Botnari Natalia în baza art. 63 alin. (2) Cod contravențional.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni sediul central din 30 noiembrie 2023 cauza a fost primită în procedură.

Contravenienta Botnari Natalia, în ședința de judecată de judecată a comunicat că la 19 noiembrie 2023 nu a consumat alcool, a observat că fiicele********** și********** nu sunt acasă, a menționat că așa situație e pentru prima dată fetele sunt cuminți și învață bine, au fost găsite în jurul orelor 22:00 în s. Parcani de către poliție care a fost anunțată de mama prietenei lor Denisa.

În ședința de judecată agentul constatator, Botnari Loredana nu s-a prezentat procedura citării legale a fost respectată.

Astfel, instanța conducându-se de prevederile art.447[1] Cod contravențional ”Absenţa agentului constatator sau a persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, citaţi în conformitate cu legislaţia, fără motiv întemeiat şi fără înştiinţare prealabilă nu împiedică examinarea cauzei”, din care motiv instanța a dispus examinarea cauzei în lipsă.

Studiind materialele cauzei, instanța de judecată constată că agentul constatator Botnari Loredana, întemeiat a remis procesul-verbal cu privire la contravenție instanței de

judecată pentru soluționarea cauzei contravenționale.

În conformitate cu art. 395 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, instanța judecă cauzele contravenționale prevăzute la art. 61, 63-66, 316-318[1], 320, 336.

Prin urmare, conducându-se de norma legală pre citată, agentul constatator a remis procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06067707 din 7 24 noiembrie 2023, instanței de judecată competente în vederea examinării conform competenței a cauzei contravenționale în privința lui Botnari Natalia, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) Cod contravențional.

Examinând materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată a ajuns la concluzia că procesul contravențional în privința lui Botnari Natalia în baza art. 63 alin. (2) Cod contravențional, urmează a fi încetat din următoarele considerente.

Conform art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Potrivit art. 458 alin. (1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Conform prevederilor art. 425 alin. (1), (2) și (5) Cod contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la

constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice și medico-legale, raportul de expertiză. Sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

În conformitate cu art. 425 alin. (3) Cod contravențional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege.

Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța concretizează că dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1) Cod contravențional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Totodată, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul *(cauza Bosoni c. Franței, hotărârea din 07 septembrie 1999).*

În această ordine de idei, instanța remarcă că cet. Botnari Natalia este învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) din Codul contravențional, pentru faptul că *nu și-a îndeplinit atribuțiile de educare față de copiii săi minori********** și********** are au plecat de acasă în jurul orelor 20:00.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că acuzarea și-a susținut poziția prin următoarele probe:

- *procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.* MAI06067707 din 24 noiembrie 2023 de învinuire a lui Botnari Natalia în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) Cod contravențional (f.d. 9);
- *raportul* agentului constator Viorica Jurja din 21 noiembrie 2023 (f.d. 2);
- *fișele de sesizare a peroanei terțe Batîr Rodica care a comunicat că că la 19.11.2023 minora *****,********** și********** au plecat cu căruța prin pădure în r-nul Călărași au fost găsite în juruș oreleor 23:30, iar la predarea*

*minorelor*****părinții acestora erau în stare de brietate și nu își făceau grijjă de copii li se părea o normalitate,.*(f.d.7-8);

Astfel, cercetând materialele cauzei contravenționale, instanța a stabilit cu certitudine că, agentul constatator din cadrul Inspectoratul de poliție Strășeni, sectorul de poliție nr.4 Codreanca al Inspectoratului General al Poliției, Botnari Loredana a prezentat cu referire exclusivă la demonstrarea faptei comise și a vinovăției persoanei procesul-verbal cu privire la contravenție, fără să acumuleze sau să administreze și alte probe în susținerea concluziei de vinovăție a contravenientei. Or, în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție s-au invocat drept probe materialele acumulate, din care denotă doar faptul că la minorele********** și********** au plecat de acasă iar părinții nu au avut grijă de fiicele minore.

Astfel, unica probă în susținerea învinuirii o constituie însăși procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06067707 din 24 noiembrie 2023, fapta contravențională indicată neconfirmându-se prin careva probe concludente, pertinente și utile, care de fapt nu constituie probă – ci e constatarea agentului constatator cu propunerea de a fi trasă cet. Botnari Natalia la răspundere contravențională.

Așadar, de către agentul constatator urmau a fi administrate probe suplimentare, care ar convinge un observator obiectiv despre prezența unei intenții de a comite contravenția incriminată, inclusiv prin evaluarea stării sociale sau psihologice a copilului nemijlocit, caracterizarea de la locul de trai a întregii familiei etc.

Astfel, deși procesul-verbal cu privire la contravenție examinat nu este afectat de vicii de legalitate și valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, totuși pornind de la premisa procedurală prevăzută în art. 425 alin. (4) Cod contravențional, prin care legiuitorul a stabilit că nici o probă nu are o valoare prestabilită, simplul fapt al încheierii procesului- verbal cu privire la contravenție, este insuficient pentru tragerea persoanei la răspundere contravențională, iar instanța se va expune inclusiv prin prisma probelor acumulate.

La acest capitol, articolul 6 § 2 al CEDO impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, dar în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku c. Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, par. 28; Telfner c. Austriei, nr. 33501/96, 20 martie 2001, par. 16*).

În contextul celor enunțate, instanța a stabilit ca limitele expuse mai sus au fost depășite în detrimentul făptuitorului, întrucât agentul constatator avea obligația de a prezenta probe în susținerea certă a acuzării, inclusiv sub aspectul vinovăției făptuitorului, chiar dacă faptele incriminate au avut loc, acestea urmau a fi demonstrate prin probe, pe când în speță s-a recurs la administrarea unor probe formale și a incriminării evazive a contravenției, iar argumentele reținute de agentul constatator nu relevă în care mod acțiunile cet. Botnari Natalia ar fi reprezentat îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de *educare a copilului*, iar din alte probe enunțate supra, dintre care rapoartele anexate se referă exclusiv la aspecte procedurale sau de asigurare a desfășurării diligente a examinării cauzei, care nu furnizează informații în substanța cazului pendinte sau repetă poziția agentului constatator.

În aceeași accepțiune, instanța conchide că făptuitorului i s-a incriminat, o faptă

care nu a fost probată, or, din probele administrate nu s-a demonstrat faptul că Botnari Natalia este mama copiilor********** și**********(lipsesc acele confirmative), nu a avut grijă de copii minori, mai mult ca atât nu au fost prezentate probe că aceasta s-ar fi aflat în stare de ebrietate.

Totodată agentul constatator imputîndu-i lui Botnari Natalia o îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de educare a copilului, nu a specificat care anume din aceste obligații părintești nu au fost îndeplinite de către Botnari Natalia.

Or, esențial pentru calificare este stabilirea legăturii de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de neîndeplinire a obligațiilor părintești și urmările prejudiciabile survenite, fapt care nu a fost probat în speță.

Instanța de judecată amintește, că principiul preeminenței dreptului impune ca orice imixtiune a autorităților în dreptul individului, pe care Convenția le protejează, să fie supusă unui control riguros, iar o normă este clară, accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă (*Silver ş.a. c. Regatului Unit, 25 martie 1983*), or odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții (*Păduraru c. României, 1 decembrie 2005*).

De altfel, cu referire la caz, preeminența dreptului mai generează, în materie penală, alte principii, cum sunt principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie, ce impun că în orice situație, o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege, iar persoana are dreptul să cunoască în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală (*Kokkinakis împotriva Greciei, 25 mai 1993*).

În contextul prevederilor legale evidențiate, instanța de judecată ține să accentueze, că domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Ziliberberg v. Moldova, 01 februarie 2005,§ 35; Anghel v. România, 04 octombrie 2007, § 52*). Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil.

Față de dezideratele expuse supra, instanța de judecată conchide, că în contextul învinuirii abstracte care a fost adusă contravenientei și în absența altor probe acumulate de agentul constatator, care ar demonstra reaua-credință sau posibilitatea reală a făptuitorului de a nu-și executa obligațiile părintești impuse, nu se poate stabili că Botnari Natalia ar fi acționat cu intenția de a comite fapta contravențională prevăzută la art. 63 alin. (2) Cod contravențional, în forma descrisă la caz.

Instanța reține că agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție invocând totuși concluzii pripite, lipsite de suport juridic pe acest capăt de acuzare, fără să acumuleze probe ce ar confirma vinovăția lui Botnari Natalia, pe când demonstrarea vinovăției unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul-verbal întocmit.

În acest context, în acțiunile lui Botnari Natalia lipsește inclusiv intenția de comitere a contravenției, reieșind din circumstanțele obiective apreciate de instanță, or conținutul intenției trebuie examinat, determinat și stabilit din materialele faptei (*dolus ex re*), adică prin aprecierea tuturor semnelor laturii obiective, iar concluzia privind conținutul intenției rezultă inclusiv din ansamblul mijloacelor de probă administrate și a circumstanțelor de fapt și de drept analizate, care la caz nu au convins instanța, în calitate de observator obiectiv, despre prezența anume a unei intenții la săvârșirea contravenției incriminate făptuitoarei, precum și reaua sa credință în momentul comiterii faptei prejudiciabile imputate.

Prin urmare, instanța reiterează că unul din principiile fundamentale al procedurii contravenționale constituie prezumția nevinovăției, ceea ce determină că sarcina probei în astfel de proceduri aparține agentului constatator și de orice dubiu profită făptuitorul Botnari Natalia.

Din aceste considerente, la pornirea procesului contravențional și la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție, în corespundere cu art. 442 alin. (2) Cod contravențional, agentul constatator urma să identifice ambele fapte, atât *pe baza constatărilor personale*, cât și în baza *probelor acumulate*, or demonstrarea vinovăției unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente și concludente în raport cu procesul-verbal cu privire la contravenție, deoarece în virtutea aceluiași principiu al prezumției nevinovăției, făptuitorul nu este obligat să prezinte instanței probe care să demonstreze nevinovăția sa.

Or, contravenția prevăzută de art. 63 alin. (2) Cod contravențional face parte din categoria celor în domeniul relațiilor de familie, care urmau a fi constatate cu ajutorul probelor ce ar fi putut demonstra totuși *existența unei atitudini neconștiincioase din partea părintelui față de copilul său*, iar respectiv, în acest caz, cu reținerea prezenței unor serioase îndoieli asupra veridicității celor constatate în procesul-verbal al contravenției, instanța nu poate statua arbitrar în sensul acuzării persoanei.

În circumstanțele date, potrivit principiului „*actori incumbit probation*”, cel ce face o afirmație în fața judecății trebuie să o și dovedească, astfel, instanța de judecată reiterează că, de către agentul constatator nu au fost acumulate careva probe care ar fi demonstrat comiterea de către Botnari Natalia a contravenției imputate.

Prin urmare, din cuprinsul art. 462 Cod contravențional rezultă că, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată trebuie să pronunțe soluția de încetare a procesului contravențional sau de declarare a vinovăției persoanei care a comis contravenția imputată și, după caz, stabilirea sancțiunii contravenționale, aplicarea măsurii de siguranță sau înlăturarea executării sancțiunii.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care nu există faptul contravenției, iar în conformitate cu art. 461 din același cod, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Așadar, în circumstanțele de fapt și de drept enunțate, procesul contravențional intentat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratul de poliție Strășeni, sectorul

de poliție nr.4 Codreanca al Inspectoratului General al Poliției, Botnari Loredana în privința lui Botnari Natalia, pe semnele contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) Cod contravențional, urmează a fi încetat, din motiv că nu există faptul contravenției.

În temeiul prevederilor art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. b), 441 alin. (1) lit. a), 442, 460, 461 alin. (1), 462 și 465 alin. (1) Cod contravențional, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui Botnari Natalia, născută la *****, IDNP: *****, domiciliat în s. *****, r-l ***** învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 63 alin. (2) Cod contravențional, din motiv că nu există faptul contravenției.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Strășeni.

Președinte de ședință
Judecătorul ***Iana Talmaci***